

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

K E D E E L I N G E N

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1. IN MEMORIAM.

Op 25 december 11. overleed te Oostkerke in zijn 77e jaar Mr Louis De Keyser, de vader van de Voorzitter van de Kring Sint-Cuthago. Het voltallig Bestuur en vele Leden hadden er aan gehouden op de begrafenis tegenwoordig te zijn. De heer Voorzitter houdt er bijzonder aan langs deze weg al de Leden te bedanken voor de zeer talrijke blijken van deelneming die hij mocht onderwinden. God gedenke de ziel van de Overledene.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

2. ENKELE AANMERKINGEN in betrek met ons afkooksel van PASTOOR HELME-

WIJS' register, verschenen in Rond de Polderterens 2e jaarg blz 17 etc.

a/ Blz 18, eerste regel: in plaats van begrafenisakten (=funérailles) lees b e g r a v i n g s a k t e n (=enterrement).

b/ We vernemen dat een St Cuthago-lid belang stelt in de "keizersneden" op blz 19-20. De aldaar vermelde collectie kan nog aangevuld worden met een dergelijk geval uit Damme. In 't kerkarchief aldaar bevindt zich een register met doopsels (van januari 1766 tot 26 jan. 1779); overlijdens (16 febr 1766 - 11 juni 1779) en huwelijken (van 26 april 1766 tot 13 okt 1778); ondanks iedere blz. ondertekend door Norbertus Poirette, pastor Dammensis.

Bij de doopsels: 16 februari 1773 baptisata est sub conditione Isabella (a legitima Augustini Van Dousselaere etatis circiter 23 annorum baptisati in Dudzeelo et Judoca Bossuer etatis circiter 22 annorum Dammensis. Susceperunt...exsecta ex utero matris.

Hetzelfde bij de sterfgevallen: 16 febrarii 1773 obiit hora 12 mane omnibus sacramentis munita et 19 sepulta est Judoca Bossuer uxor Augustini Van Dousselaere cum prole sua exsecta, etatis 21 annorum, cum missa cantata, Dammensis.

Dit kerkregister bevelen we aan (indien dit nog nodig mocht blijken!) aan Mr Raymond Vandenberghe; maar nog veel meer een ander (1697-1711) dat we mochten doorbladeren en waaruit zo veel te rapen valt; o.a. in verband met garnizoenen in Damme. Met dit register zitten we ten volle in de woelige tijd van de Franse vechtersjess, Lodewijk XIV. Mr. Vandenberghe zal ons ook wel weten te zeggen wie er bedoeld wordt met die geheimzinnige "episcopus monasteriensis", die een paar keren vermeld staat in volgend verband: "milles cohortis Illustrissimi Domini monasteriensis episcopi".

In dat zelfde register vernemen we dat de eerste pastoor van de heropgerichte parochie Sluis niet was Z.E.I. Vermeersch (zoals men verkeerdelijk zou kunnen besluiten uit Rond de Polderterens blz 21) maar wel Franciscus Dewijse, van wie dhr Bukkens zegt dat hij niet was een wereldgeestelijke maar wel een capucijn pater. Op 11/1/1710 treedt deze laatste op als getuige bij een ondertrouw te Damme.

We willen toch een stukje gras wegmaaien voor de voeten van Mr Vandenberghe met te zeggen dat Damme in de jaren 1700 een honderdjarige binnen haar stadsmuren

telde; en dan nog wel een schepen in functie die, gezien zijn oerbiedwaardige ouderdom, van een uitzonderlijke vitaliteit getuigde! "Anno 1702, die 3 novembris obiit Dominus Franciscus de Buck scabinus huius civitatis et etatis (ut dicitur) centum duorum annorum (en hij was nog goed in het bezit van al zijn gootbesvermogens, want) prius debite confessus ac de viatico et extrema unctione administratus, eius corpus die 5a sepultum fuit in coemeterio nostro cum exequijs 2ae classis. Ita est. Bernardus Franciscus de Badts, presbyter, pastor Damnensis".

c/ En nog "Rond de Poldertorens" blz 21, midden de blz: "De ouders zijn dan respectievelijk circiter 22 jaar en 31" Men gelieve te lezen: "22 jaar en 33". Deze fout bezwaart het geweten van steller dezon, die nog altijd op zoek is naar de reden waarom zijn vriend Heldewijs door de drukker tot Edelwijs herdoopt werd, op blz 23, laatste alinea.

B. P.A.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

3. LAPSCHEURE AAN DE IER.

Zou het gehele Vlaamse Volk dikwijls over Lapscheure horen spreken? Zou Brussel zich somtijds herinneren dat Lapscheure bestaat? Dat is nochtans gebeurd en dan nog wel langs het meest moderne middel: de T. V. Daarvoor zorgde DE ROEM VAN DE BELGISCHE GEMEENTEN bijbelief!!

Het Gemeentekrediet vierde zijn honderdjarig bestaan, schreef een prijskamp uit en voilà! Michel de Fonseca, uit de 4e Grieks-Latijnse bij de Terw. Broeders Xaverianen te Knokke, en zoon van ons Medelid dhr Florent de Fonseca uit Lapscheure, kwam bij de 3 finalisten met een opstelletje over niemand minder dan "FRANCISCUS HEDEWIJS". Michel had er ook het grafschrift van Pastoor Heldewijs in opgenomen, van de ran die Naer den tijdt van 41 jaeren
Sijne schaepen rot alle
Lorderlijke sorghe bestiert
Te hebben dit sterfelijk
Leven heeft afgeleijt in den
Ouderdom van 70 jaeren en 8
maenden op 13 octobere 1755.

Bravo Lapscheure! Bravo Pastoor Heldewijs! Bravo Michel de Fonseca!!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

4. AANBEVELINGEN BIJ OPZOEKINGEN IN HET RIJESARCHIEF.

Ten einde onze Ledor behulpzaam te zijn bij gebeurlijke opzoekingen aldaar, volgen hier enkele kleine inlichtingen bij ondervinding opgedaan.

De manier van opzoeken hangt af van de aard of het doel. Zo het gaat om een familiestamboon of gegevens daarvoor, van voor de Franse Revolutie, raadplege men eerst de tienjaarlijkse tafels van de betreffende parochies, die verwijzen naar de betreffende akten in de registers. Die meer bijzonderheden wil kennen, kan daarna nagaan of er staten van goederen bestaan van de betrokken persoon of familie. Men vrage daarvoor eerst de inventarissen van de staten van goederen.

Plaatsnamen: De kernismaking eerst en vooral met de kadastrale kaart van Popp, die rond 1545 voor elke gemeente werd opgemaakt en die veelal nog op de ge-

gemeente zelf of bij de landmeters te vinden is.

2e noteer de nu in gebruik zijnde plaatsnamen met het nr van het kadaster Popp erbij

3e raadpleeg het woordenboek De Flore, dat een schat van plaatsnamen bevat voor elke gemeente (in². van E. F. Rommel).

4e onderzoek de oude kaarten van uw woonplaats op het Rijksarchief. Er bestaan 3 voornaam reeksen kaarten: a/ de algemeene reeks, b/ het fonds Westdagh, c/ het fonds Wateringen Blankenberge.

5e langs deze kaarten zult U kennis maken met de wateringen van uw gemeente en de ligging van de begijnen of indelingen.

6e dit zal U toelaten de ommelopers of oude kadasters te begrijpen - wanneer U met het geschrift vertrouwd bent.

Oude kaarten en ommelopers zijn een rijke bron voor plaatsnamen. De ommelopers van de wateringen en die van de gemeente, de kerk, de dijs, vindt U in de inventarissen van het Vrije, de Aanwinster, het Fonds Jonkheere, het Fonds Sanders en de Wateringen Blankenberge. Tenslotte zijn er ook de registers van de lenen van de Burg van Brugge, even onmisbaar om de lenen op uw gemeente te leren kennen.

Voor wie belangstelling voelt voor de Geschiedenis van zijn Dorp, is het naslaan van de algemeene werken onmisbaar. Daarna de bijdragen opzoeken over de plaatselijke geschiedenis. Een lijst van dergelijke werken voor ons werkterrein, hopen we eerstdaags in ons tijdschrift te kunnen opnemen. Ga daarna zoeken in het archief:

a/ het gemeentearchief: registers van beraadslagingen en correspondentie.

b/ het rijksarchief: o. a. in het Fonds van het Vrije; de parochierekeningen van voor de Franse Revolutie.

c/ het kerkarchief: terplaats bewaard of in het rijksarchief: Kerkelijk fonds en fonds van het Vrije.

d/ het archief van de wateringen: fonds Vrije en fonds Water, Blankenberge.

Behalve de hiergenoemde fondsen enreeksen bestaan er nog veel andere. Raadpleeg steeds de bevoegde en vriendelijke Heeren Conservators. Wanneer U in een bepaalde inventaris een document hebt gevonden dat U wilt inzien, zal de heer archivaris U vragen een steekkaart in te vullen. Noteer duidelijk het Fonds en het Nummer. En wanneer U nota's neemt noteer goed stuk en bladzijde. Het Rijksarchief is open op de werkdagen van 9 tot 17 uur, maar van 12 tot 13 h kunnen geen documenten aangevraagd worden.

Ziehier een onvolledig lijstje van Ommelopers voor ons werkterrein:

Budzele: aanwinsten 3498

Eoeker: Vrije 15786

Koolkerke: aanwinsten 2162

Korvikeroede: aanw 5989 en 6388

Ramskapelle: aanwinsten 3545

Liggeweg: gemeente archief

Oostkerke: aanwinsten 3541

Loist: aanwinsten 3506

Westkapelle: aanwinsten 3590 en 3325

Krokke: aanw 3512, Jonkheere 1198

De kro: aanw 3465, Jonkheere 1204

Uitkerke: Jonkheere 1031

Lapacoeure: aanwinsten 3513 (betérding)

St-Katelijne: aanw 6388, Jonk 1201

Moerkerke: aanwinsten 6388

St-Anne: aanw 3554, Jekh 1200

Middelburg: aanwinsten 4098.

Dit on gebourlijke zoekers enigszins op het spoor te helpen.

R. De Keyser